

GEMEENTELIJKE ADVIESRAAD VOOR MILIEU EN NATUUR

Advies m.b.t. de voorgestelde Mountainbikeroute in Merelbeke

De milieuraad van Merelbeke heeft kennis genomen van de voorgestelde MTB route in Merelbeke (rood parcours op kaart in bijlage) en adviseert unaniem negatief voor drie onderdelen van het voorgestelde traject:

1. De dreef langsheen het Luisdonkbos is een onderdeel van een habitatrichtinggebied. De dreef zelf is wordt actief gebruikt door zeldzame soorten als Vuursalamander, Hazelworm, Zwarte Specht en Wespandief en is tevens standplaats van het minder algemene Ruig Klokje. Een aantal van deze soorten zijn kwetsbaar en/of verstoringsgevoelig, zodat het niet wenselijk is dat grote groepen recreanten deze dreef (intensief) betreden. De dreef is trouwens vrij smal, wat conflicten kan opleveren tussen mountainbikers enerzijds en 'echte' zachte recreatieve medegebruikers (wandelaars, joggers, fietser) anderzijds. Bovendien bestaat de vrees dat gebruik van de dreef door mountainbikers, deze dreef door omwoeling van de bodem ongeschikt dreigt te maken voor andere recreatieve medegebruikers. De dreef is zeer drassig en zal bij regelmatig mountainbikegebruik ongeschikt worden als wandelpad. Het is onaanvaardbaar dat deze dreef zou worden gebruikt als mountainbikecircuit waardoor de huidige gebruikers dit pad (met een hoge recreatief-esthetische waarde) niet meer optimaal zouden kunnen gebruiken wegens te modderig, te drassig. Er dient te worden opgemerkt dat het al dan niet opnemen van deze dreef als deel van een permanente mountainbikeroute deel zal uitmaken van een mobiliteitsplan dat in 2012 zal worden uitgevoerd bij de opmaak van een uitgebreid bosbeheerplan in opdracht van het Agentschap voor Natuur & Bos. Bij de opmaak van dit mobiliteitsplan zullen alle betrokken actoren (waaronder sportdiensten en natuurverenigingen, maar ook de toeristische en de landbouwsector) worden betrokken. Indien nu zou worden besloten om de dreef langsheen het Luisdonkbos op te nemen in een permanente mountainbikeroute, wordt eigenlijk een voorafname gedaan op een beslissingsproces dat in 2012 zal plaatsvinden. Indien in 2012 zou worden besloten dat deze locatie niet wenselijk is als permanente mountainbikeroute, zou alle communicatie die hierrond al is gevoerd (aankondiging op websites, gedrukte brochures en folders, al georganiseerde en aangekondigde events) moeten worden terugschreefd. De milieuraad van Merelbeke is dan ook van mening dat beide beslissingsprocessen op elkaar moeten worden afgestemd. Het zou getuigen van slecht bestuur om nu reeds keuzes te maken, een jaar voor de opmaak van de mobiliteitsstudie.

2. De trage weg ten westen van de kerk van Schelderode is te smal (< 90 cm) voor gedeeld gebruik door mountainbikers en zachtere weggebruikers. Bovendien is dit een erfgoedpad, waar enkel zachte, kleinschalige (individuele) recreatie (wandelen en/of fietsen) gewenst is. Gedeeld gebruik (mountainbike én wandelen) is op deze locatie totaal onmogelijk en zou de veiligheid van alle recreanten in gevaar brengen (er is gewoon geen enkele uitwegmogelijkheid voor wandelaars indien ze voor mountainbikers opzij zouden moeten gaan).

3. De Scheldevallei tussen de brug van Zwijnaarde en Semmerzakebrug is een stiltegebied en behoort tot het visiegebied van het erkende natuurreserveaat 'De Scheldemeersen'. Individuele zachte recreatie hoort thuis in dit gebied en wordt zelfs aangemoedigd door het uittekenen van bewegwijzerde wandelroutes. Groepsactiviteiten dienen zoveel mogelijk geweerd te worden, waardoor het aanleggen van een mountainbikeroute doorheen een groot deel van de Scheldevallei niet wenselijk is. Bovendien loopt het voorgestelde parcours langsheen een belangrijk overwinterings- en broedgebied voor watervogels (de Reymeren) en doorheen een broedgebied voor zeldzame akkervogels (De Donk), waaronder zes Rode Lijstsoorten. De gemeente Merelbeke, de Vlaamse Landmaatschappij, het Agentschap voor Natuur en Bos en Natuurpunt werken al ruim twee decennia aan de uitbouw van een

volwaardig natuurreservaat. Gerichte aankopen en beheermaatregelen hebben ertoe geleid dat dit langzamerhand vruchten begint af te werpen (bv. eerste geslaagd broedgeval Grutto 2011, op een perceel nabij de voorgestelde route over de Oude Pontweg). Verstoring moet in dit gebied (dat als beschermd landschap werd erkend) zoveel als mogelijk worden geweerd. Gebruik van de bestaande wegen (Langeweide, Pontweg, Trekweg) en Trage Wegen (bv. Oude Pontweg) door individuele zachte recreanten (en zelfs door mountainbikers) is mogelijk. Door de Trage Wegen echter op te nemen in een permanente route, zullen wegen als de Oude Pontweg ook worden ingeschakeld in georganiseerde mountainbiketrips en zullen ze op topweekends door honderden bikers worden gebruikt. Een dergelijk intensief gebruik overschrijdt ruimschoots de recreatieve én ecologische draagkracht van het gebied.

De milieuraad stelt drie wijzigingen voor aan het voorgestelde parcours, zodat de drie hierboven vermelde knelpunten vermeden worden (zie ook bijlage):

1. Bij het verlaten van de Makkegemstraat loopt het parcours naar links om verder via de Meierij aan te takken op het voorgestelde MTB-circuit, zodat de dreef langsheen het Luisdonkbos vermeden wordt (blauw op kaart in bijlage),
2. Een tweede voorstel loopt vanaf de Gaversesteenweg via Langeweide in de Scheldevallei, als alternatief voor de te smalle trage weg (tevens erfgoedpad) net ten westen van de kerk van Schelderode (paars op kaart in bijlage),
3. Het gewijzigde parcours in de Scheldevallei loopt ter hoogte van de Schelderodeput langsheen de westkant van Schelderodeput naar de Trekweg tot aan Zwijnaardebrug, om de passage langs de Reymeren (weidevogels en belangrijk overwinteringsgebied van watervogels) en de Oude Pontweg (belangrijk broedgebied van Rode Lijstsoorten en andere zeldzame akkervogels) te vermijden (groen op kaart in bijlage).

Hierdoor behoudt deze route een hoge recreatieve waarde (bijna uitsluitend doorheen de Makegemse Bossen via de Makkegemstraat en de Bosstraat) en de Scheldevallei (via de Langeweide en de Trekweg). De milieuraad is zich bewust van het feit dat door de voorgestelde alternatieven minder modderwegen in het parcours zijn opgenomen maar is van mening dat de opname van deze wegen in een vast mountainbikecircuit niet verenigbaar is met de doelstellingen van het gebied als rust- en stiltegebied met een hoge ecologische en recreatieve waarde. De milieuraad wenst te benadrukken dat ze niet is gekant tegen mountainbikeroutes. Tegen bestaande en zeer intensief gebruikte routes op Baaigemkouter op de grens van Munte, Schelderode en Baaigem werd door de milieuraad nooit geprotesteerd omdat deze activiteit op deze locatie wel verenigbaar is met andere doelstellingen. Door het voorstellen van alternatieven wenst de milieuraad meteen ook te beklemtonen dat ze op een constructieve wijze in dialoog wil treden met de betrokken sportdiensten.

Goedgekeurd op de Milieuraad van 5 september 2011:

In opdracht,
De Voorzitter,

Jan Smis